NEA HUND

SELBU TREKK- OG BRUKSHUND-KLUBB 19 82

NR. 1 APRIL 1994 ÅRGANG 12

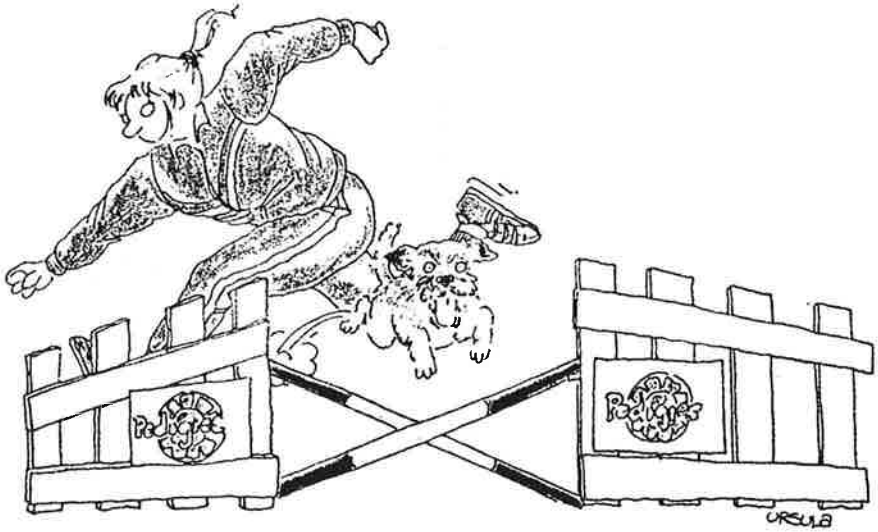

LEDEREN har ordet

Hei, alle sammen, og velkommen til et nytt år!

Selv om året allerede er noen måneder gammelt, er vel våren starten på en ny sesong for mange hundeeiere. Det er nå man våkner av vinterdvalen og skal ut for å trimme av overskuddet av vinterkilo både hos to og firbeinte. Har dere i tillegg lyst på sosialt samvær både for hund og eier og kanskje vil lære eller lære bort noe nytt, så er dere alle velkommen på miljøtrening ved Teigen bru hver onsdag kl. 18.00. Ta gjerne med familie, venner og bekjente.

Som vel de fleste nå vet, har STBK fått ny leder. En foreløpig stor takk til Stig som har slitt lederstolen i mange år. Å ta over en veldrevet klubb som STBK har vært, og å prøve å fortsette fremgangen, føles nesten som å hoppe etter Bredesen. Jeg vil derfor være svært glad for hjelp i form av idéer og nye innfallsvinkler fra dere medlemmer. Er det ting dere ønsker mer av, forslag til nye aktiviteter eller noe dere vil ha forandring på, så ring eller send meg noen ord.

Det vi allerede har konkrete planer om, er å få satt opp en ny og funksjonell agilityløype. Den vil , slik det ser ut pr. idag, bli plassert på Kvellomyra. Håper mange gjør seg nytte av denne når den kommer på plass.

Håper vi sammen kan få et aktivt hundeår, og at så mange som mulig deltar på de aktiviteter som klubben tilbyr.

Husk: Deltakelse er ikke en forpliktelse for medlemmene våre, men et tilbud til dere.

Vi sees!

Grethe.

STBK

SELBU TREKK- OG BRUKSHUNDKLUBB

Leder	Grethe Malvik Nykkelmo	73817644
Sekretær	Wenche Randi Krogstad	73817547
Kasserer	Tove Størseth	73819847
Styremedlemmer		
	Torger Sletner (Kontaktperson trekkhundaktiv.)	73818698
	Svend Helge Hegseth	73819141
Støttekomité		
	Tove Størseth	73819847
	Julie Langli	-
Valgkomité		
	Else May Engen	73817832
	Ingfrid Viken	73817856
Revisorer	Arnar Haugen	73819847
	Terje Erik Garberg	73819694
Materialforvalter		
	Britt-Eva Wisth	73819315

* * *

Stoff til NeaHund sendes til:

Wenche Randi Krogstad

NEA HUND

Organ for Selbu Trekk- og Brukshundklubb.
Utkommer 3 ganger pr. år.
Abonnement oppnås ved å tegne støttemedlemskap i STBK.

Redaktør

Wenche Randi Krogstad 73 81 75 47

Skrevet og kopiert ved
Selbu DataSats

Medlemskontingent pr. kalenderår:

Familie	kr.	100.-
Hovedmedlem	kr.	75.-
Ungdomsmedlem	kr.	40.-
Støttemedlem	kr.	40.-

Postgirokonto 0803 2 09 45 55
Bankgirokonto 4285 07 90234

Årsmøte 4. mars 1994

Møtested - Selbu videregående skole

Tilstede:
Grethe Malvik Nykkelmo, Per Nykkelmo, Tove Størseth, Arnar Haugen, Torger Sletner, Svend Helge Hegseth, Ingrid Anne Sugarden, Julie Langli, Ingfrid Viken, Stig Meier Berg, Wenche Randi Krogstad.

Arnar Haugen ble valgt til møteleder.

Årsberetning fra styret - 1993

I denne valgperioden har styret bestått av:

Leder	Stig Meier Berg
Sekretær	Tove Størseth
Kasserer	Grethe Malvik Nykkelmo
Brukshundkomité	Peder P. Evjen
Trekkhundkomité	Torger Sletner
Utstillingskomité	Wenche Randi Krogstad
Støttekomité	Tove Størseth Astrid Pedersen
Valgkomité	Julie Langli Else May Engen
Revisorer	Edvin Dahlø Arnar Haugen
Materialforvalter	Britt-Eva Wisth
Redaktører	Wenche Randi Krogstad Mari Kristin Flønes

Det er utgitt 3 medlemsblad og avholdt 3 styremøter i perioden.

STBK hadde pr. 31.12.1993 40 betalende medlemmer etter gjennomført stryking av gratispassasjerer.

Klubben har i år vært ledet av hovedstyret, da aktiviteten i de ulike komitee er lagt "på is". Viser til vedtak på siste årsmøte hvor - antall komitemedlemmer ble redusert til 1 person pr. gruppe. Erfaringene viser vel at dette ikke har hatt noen negativ virkning på klubbens aktiviteter i 1993.

Styret har i dette året arbeidet etter en årsplan som ble laget på styrets første møte. Årsplanen inneholdt følgende aktiviteter:

1) Miljøtrening (hver onsdag i vårhalvåret)
2) Dressurkurs våren -93
3) Hundekjøring
4) Handikapkjøring til Hersjøhytta
5) Sosial tur med familie og hunder til Nålvollen

I tillegg har det vært såpass bra oppslutning og behov for løpende miljøtrenin at opplegget har blitt videreført og fortsatt er igang.

Miljøtreninga er nå flyttet til området bak lensmannskontoret og E-verket. Her er det lyst og lunt i forhold til vær og vind.

Selv om styret rent teknisk har greid å gjennomføre alle aktivitetene i årsplanen er ikke oppslutningen fra medlemmene spesielt plagsom - i forhold til a tall deltakere, men 9 hunder og førere på miljøtrening vil jo faktisk si nesten 25% av medlemsmassen! 8-10 hunder på dressurkurs betyr også en liten tilvekst av nye medlemmer hvert år.

Selv om klubben for tiden befinner seg i en liten bølgedal vil det være opp ti det nye styret å legge konstruktive planer for 1994. Da noen fra det avtroppende styret nå får status som "menige medlemmer" vil det være opp til dem og resten av medlemsmassen å støtte opp om arbeidet det ny styret legger ne for lage et tilbud til hundeeiere i Selbu .

For styret

Stig Meier Berg
leder

Årsberetning fra trekkhundkomitéen

Trekkhundkomitéen har i realiteten bestått av en mann i 1993, nemlig undertegnede.

Tur til Nålbogen

Søndag 15. august la en liten, utvalgt flokk på 6 voksne, 2 unger og 6 hunder i veg fra Østrungen til Nålbogen. Humøret var lystig, vegen var lett å gå og været kunne ikke vært bedre. Vel framme på setervollen var det kafferast og prat om løst og fast. Turen tilbake gikk like greit, ingen kranglet, hverken folk eller dyr, og alle var enige om at det hadde vært en fin dag. Turen må gjerne gjentas til sommeren, og målet må være å doble antall deltakere.

Handikapkjøring

Søndag 19. september ble det arrangert handikapkjøring fra Synnåsen til Hersjøhytta. Inherred Trekk- og Brukshundklubb stilte med fem spann og STBK med tre. Været var strålende og det ble en fin tur. Det var også noen av klubbens medlemmer som gikk eller syklet med hunder og barn.

Yngres Sanitet sto som alltid for en solid bevertning og hadde i år til alt overmål laget natursti med mange, flotte premier. En tvers igjennom vellykket dag.

Snøscooteren

Det ser ut til at siste kapittel i dramaet om snøscooteren snart kan skrives. Formann i Trekkhundkomitéen har faktisk fått flere henvendelser fra interesserte, evt. potensielle kjøpere.

For Trekkhundkomiteen
Torger Sletner

NB! Snøscooteren er nå solgt for kr. 15 000 slik den sto.

red.

Regnskap

Balanse pr. 31.12.93

Kasse	1 278,20		
Lagskonto	17 414,55		
Postgiro	8 954,21		
Varelager	30 900,00		
Snøscooter	14 600,00		
		Egenkapital	73 146,96
	73 146,96		73 146,96

Valg av styre for 1994

Leder	Grethe Malvik Nykkelmo	2 år	ny
Sekretær	Wenche Randi Krogstad	2 år	ny
Kasserer	Tove Størseth	1 år	ny
Styremedlem	Torger Sletner (ansv. for trekkh.aktiv.)	2 år	
Styremedlem	Svend Helge Hegseth	1 år	ny
Støttekomité	Tove Størseth	1 år	
	Julie Langli	2 år	ny
Redaksjon	Wenche Randi Krogstad	1 år	
Valgkomité	Else May Engen	1 år	
	Ingfrid Viken	2 år	ny
Revisorer	Arnar Haugen	1 år	
	Terje Erik Garberg	2 år	ny
Materialforvalter	Britt-Eva Wisth		

Årsmøtet ble i år som i fjor avsluttet med koldtbord, bløtkake og kaffe og ikke minst, hyggelig samvær og mye hundeprat.

Aktiviteter i STBK

sommerhalvåret -94

Juni	Dato er ikke bestemt. Vognkjøring for medlemmer og andre interesserte - inn til Hersjøen.
August	Fjelltur 14.08. Hvor vi skal legge turen er litt opp til medlemmene. Kom med forslag! Terrenget og avstanden må egne seg for både barn og litt utrente voksne.
September	Handicapkjøring. Ca. 18.09. (Siste helga før elgjakta).

Miljøtreninga

har nå pågått hver onsdag kl. 18.00. siden i høst. De mørkeste kveldene tilbrakte vi i bakgården til Selbu El-verk i Mebonden.

Fra og med onsdag 20. april har vi vært på Teigen. Her har vi bedre plass og kan variere øvelsene mye mer. Aktiviteten foregår også i agilityløypa.

Oppmøtet har variert fra 8 stk. til 2 stk.!

Gladmelding!

P.g.a. sleipt og veldig kupert underlag i nåværende agilityløype har vi en stund vært på jakt etter ny "tomt". Nå flytter vi ut på Kvellomyra, nederst i en blindveg opprinnelig beregnet for industriutbygging, eid av Selbu kommune. Litt rydding av stein og kratt samt utplanering av sand er det som skal til for å få en kjempefin bane. Klubb-brakka får også plass. Der kan vi varme frosne sjeler når det trengs.

Sportrening

Det har meldt seg en del interesserte til å trene spor. Både blodspor og vanlig "mannefot" vil bli aktuellt. Vi tar med dem som vil på nybegynnertrening.

Pressemelding fra Norsk Kennel Klub

Bortkomne hunder - gjenfinning av eier

Norsk Kennel Klub kan presentere et nytt telefonbasert system for gjenfinning av eiere til bortkomne hunder.

Systemet er automatisk og tilgjengelig 24 timer i døgnet, og eneste krav til innringer, er telefon med "stjerne" og "firkanttast".

For hunden er eneste krav utført ID-merking (foreløpig bare ved tatovering). Systemet er svært enkelt i bruk.

Ved å ringe telefonnummer:

22 64 88 90

settes tjenesten i gang og det gis detaljert veiledning hvordan det brukes etter hvert.

Skal du finne eier til en innkommet hund, må du først konrollere ID-merkingen nøye, slik at du er sikker på riktig merking. Finn deretter frem papir og blyant og ring:

22 64 88 90

og følg anvisningene. Når du har kommet så langt at ID-nr. er inntastet, får du opplyst først om inntastet kode eksisterer (det kan jo oppstå feil) og deretter hvilken rase, kjønn og alder den i registeret funnet hund har - f.eks. "aktuell hund er en golden retriever hanhund, 4 år gammel".

Er dette så langt riktig, bekrefter du dette og får deretter stavet registrert eiers navn og adresse. Denne stavingen kan gjentas dersom du har behov.

Er det feil rase som oppgis, må du kontrollere om ID-nr. kan være tastet eller avlest feil, og bekrefte feil hund ved å trykke "firkanttasten" - og så prøve på ny ved å taste inn ID-nr.

Tjenesten tar ca. 6 minutter fra du får svar og til eiers fulle navn og adresse er oppgitt.

Husk at for å finne eier til ID-merkede hunder, kan du alle dager og hele døgnet ringe

22 64 88 90

for å komme i kontakt med NORSK KENNEL KLUBs automatiske telefonservice.

Sakset fra bladet "Våre Spaniels" nr. 1-94. Skrevet av Elke-Maria Bunk Olsen.

MOTIVASJON UNDER LP-TRENING

Min første lp-cocker var en treg sak. Han hadde bare ett gear, - og det var ikke akkurat noe turbogear. Jeg lokket og lokket, uten at det hjalp. Og hadde det ikke vært for hans pliktoppfyllenhet og charm, hadde han aldri blitt noen lp-champion. Når jeg tenker tilbake på hvordan jeg trente ham - i mangel på bedre viten. Og når jeg ser alle de flinke dressurkurshundene som etter ei tid blir like trege, får jeg lyst til å skrive litt om motivasjon.

Hva er motivasjon?

Motivasjon kan være så mange ting. Uten tvil er min noe opptygde, utvaskede hundejakke en viktig motivasjon for mine hunder. Treningsutstyret er en annen del. En spesiell lenke og halsbånd bare til lp-bruk er med å klarjgøre for hunden hva som forventes av den. Tidspunkt og treningsplass er likeså - dessverre - en del av motivasjonen. Jeg sier dessverre, fordi det er slik at en hund som er vant med å trene like etter Dagsrevyen, er lite motivert til å gå konkurranse kl. 08.00. en søndagsmorgen.

Og foregår treningen alltid på plenen foran huset, da er det lite stas å gå andre steder. Det er derfor viktig at en trener til forskjellige tider av døgnet, på variert underlag og i alle slags miljøer og vær.

Så over til det de aller fleste forbinder med motivasjon - godbiten. Mine hunder, og de aller fleste spaniels, er altetende - eple, gulrot, ost. Det går ned på høykant. Allikevel er det to ting som er bedre enn alt annet, vaffel og lever. Det blir oppstekt, og dandert i små poser i fryseren hver 14. dag. Slik er det enkelt bare å ta med en pose på trening. Jeg blir derfor så skuffet når vi kjører kurs, og folk kommer med noe tørrfor eller gammel kjeks i lommene. Rett nok hender det at hunden tar det. Men den går IKKE ut av sitt gode skinn med maks ytelse for å få godsakene. Vær derofr litt omtenksom med hva du bruker som godbit. Det koster så lite ekstra å lage den om til en virkelig snacks.

Mange bruker ball/pipedyr som motivasjon. Det som er fint med å bruke ball, er at du kan gi hunden skikkelig ros også når den er et stykke fra deg. Dette er særlig praktisk når du begynner å bevege deg oppover i lp-klassene, hvor hunden i mange av ovelsene skal jobbe borte fra føreren.

Den viktigste motivasjonen for hunden bør allikevel være deg selv. Hunden skal ØNSKE å jobbe best mulig for å få ros fra sjefen sin.

Ros kan være alt fra en liten kos bak øret, til en real "fight" (1). For mange som har flere hunder og ikke ubegrenset med tid til å forkjæle dem, er det å få gjøre noe alene sammen med "mor/far" motivasjon nok i massevis.

Varier motivasjonen!

En bør variere motivasjonen. Har en brukt godbit i en periode, vil ofte motivasjonen på denne synke. Eller hunden kan være som vår retriever. Han er så motivert på ball, at motivasjonen etter en tids trening går over til å bli hysterisk fiksering. Da er det bare å pakke bort ballen en stund og heller bruke ros eller godbit.

Slik varierer jeg hva jeg bruker. Selv synes jeg det er vanskelig bare å bruke lille meg som motivasjon. Jeg har ikke akkurat mye å stille opp med i konkurranse med løpske tisper og fyrrige hannhunder. Desto viktigere er det at jeg gjennomfører slike treninger. For i ringen er det bare meg og bikkja å stole på.

Når skal motivasjonen komme?

Hunden skal aldri vite når motivasjonen, eller rosen, kommer. Det er nettopp her hele clouet ligger. Og det er her de aller fleste gjør feil og lager trege, lite motiverte hunder. Mange har en tendens til å kjøre hele Lp-programmet hver gang de trener. Dette fører til at hunden alltid vet hva neste øvelse blir. Og treningene blir kjedelige. Selv kjører jeg aldri mere enn to øvelser. Dermed gjør vi forskjellige ting i øktene. Det er lurt å føre treningsdagbok for hunden, da vet du alltid hva du har gjort på de siste treningene, og du kan planlegge dagens økt på forhånd.

Videre må vi dele opp enkeltøvelsene. Plukke dem fra hverandre. Og motivere under forskjellige faser av øvelsen.

La oss ta et eksempel som "dekk under marsj". Denne øvelsen består av flere momenter.
1. Hunden skal følge deg fri ved foten.
2. Hunden skal raskt dekke.
3. Du skal forlate den liggende hunden, gjøre helt om. Og vende tilbake.
4. Hunden skal raskt sitte opp på kommando.

Kjører vi alltid hele øvelsen, får vi en hund som sakker på frifoten. Legger seg tregt. Og er høvelig snar til å sette seg opp etter godbiten. Det blir det ikke mye poeng av. Hvis hunden derimot ikke vet hvilken øvelse som kommer, vil den ikke bli hengende på frifoten. Det er et godt utgangspunkt for en vellykket øvelse. Dekk hunden. Og gi den skikkelig ros straks. Avbryt deretter øvelsen. Ikke kjør helt om og vend tilbake hver gang. Faktisk skal du nesten aldri gjøre det. Den vanskelige biten er å gå en kjapp frifot og hurtig dekk (2).

På denne måten kan du dele opp alle lydighetsøvelsene. Og motivere under forskjellige deler av dem. Hva resultatet blir? En hund som ikke går lei. Og som du kan jobbe med akkurat på de delmomentene hvor din hund er svak. Det er ingen vits å terpe på de delene hvor hunden er god. De delene bør bare kjøres gjennom nå og da. NB! Det er fortsatt viktig at du motiverer på de delene der hunden er flink. Og ikke ta dem som en selvfølge.

Bruk allikevel mest tid og krefter på de svake partiene hos hunden. Etter en stund vil det alltid løsne. (Selv om det kan virke helsvart). Motiver og motiver. Og ikke glem å kose dere.

Begynner du å kjenne deg litt heit, avbryt treninga, og gå en tur i stedet. Pass også på at du kjører korte økter. 10-15 effektive minutter er nok i massevis.

Jeg håper her er noen tips til dere som er nye. Det nærmer seg vår og kurstid. Sjekk med din lokale hundeklubb hvilket opplegg de kommer til å kjøre. Skaff deg den litteraturen de har tenkt å bruke. Og les denne før du begynner på kurs. Det vil helt sikkert gi resultater. Lykke til videre!

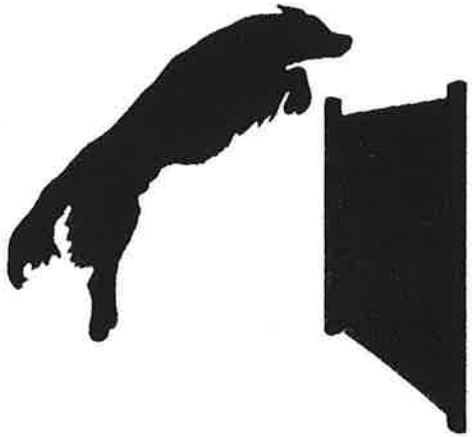

Tilføyelse:

1. *"Fighting" kan fungere som maktkamp mellom hund og eier. Det er ikke noe lurt å lekesloss med f.eks. en dominant rotweiler. Vurdér gemyttet på hunden. Lekeslossing kan være utrolig stressende for enkelte hunder.*

2. *Hunden henger etter på "lineføring" og "fri ved foten". Denne metoden forutsetter meget god godbit. Du gir ganske enkelt hunden godbit under marsj. En sjelden gang vil være nok.*

red.

Pressemeldinger fra Norsk Kennel Klub

CACIB

Norsk Kennel Klubs Hovedstyre vedtok, i møte nr. 1/94 - den 25. januar 1994, at det mvt. 1.5.94 kreves CACIB i 3 land for oppnåelse av internasjonalt championat.

Reglene gjelder kun for de raser hvor det også tidligere har blitt krevet 4 CACIB.

NORDISK VINNERUTSTILLING

På bakgrunn av "åpning" av grensene fra 1.5.94, vil "Nordisk Vinnerutstilling" rullere i de nordiske land fra og med 1994.

"Norsk Vinnerutstilling", som de senere år er blitt avholdt på Sjølyst, vil dermed utgå.

På denne bakgrunn har Norsk Kennel Klubs Hovedstyre, i møte nr. 11/94 - den 2. mars 1994, vedtatt å gjøre "Biri-utstillingen" 1994 til "Norsk Vinnerutstilling 1994".

UTTAKNINGSSTEVNER TIL LANDSKAMP I LYDIGHET

I de senere år har mulighetene for å konkurrere med andre land på "hundefronten" vært begrenset til Sverige. Som alle nå er kjent med, vil grensene til utlandet bli "åpnet" fra 1.5.94.

Landskampen som vi har hatt mot Sverige de siste årene vil bli erstattet med Nordisk Mesterskap mot Sverige, Finnland og Danmark, som i år skal gå i Sverige.

Vi må derfor endre våre regler for uttaking til landslaget. Vi vil heretter ta ut ekvipasjer til Nordisk Mesterskap i lydighet etter resultater oppnådd på Norsk Kennel Klubs stevner og ved treningssamlinger i oktober/november.

Uttakingsstevner i den form vi har hatt tidligere er da ikke lenger relevante og faller derved bort.

Ovennevnte ble av Norsk Kennel Klubs Hovedstyre, i møte nr. 11/94 - den 2. mars 1994, vedtatt innført med virkning fra 1995.

EMMI

Send et morsomt eller på andre måter spesielt bilde av hunden din og skriv ned noen linjer som forteller om dens personlighet eller kanskje en pussig episode fra dens liv.

red.

" EMMI "

Jeg vil skrive noen ord om vår hovawart-tispe, Emmi, 5 1/2 år. Hun er ei glad jente og temmelig leken. Når hun virvler seg rundt med sine 35 kg. velter alt innen en radius på 10 meter.

Men det jeg skal fortelle om, er at hun er en ordentlig mat-tyv.

I fjor påske var min nabo og jeg m/barn på skitur. Vi hadde gått et stykke og skulle raste. Vi hadde med oss matpakker og kakao og skulle kose oss skikkelig.

Mens vi satt der, ble Emmi sulten. I et ubevoktet øyeblikk fra matboksens eier, reiste Emmi seg opp: "Jeg ble så sulten. Jeg tror jeg tar meg ei brødskive. Jeg tar fra naboens brødboks - det er så mye bedre med kjøttpålegg. Matmor har bare hvitost, hun." Hun åpnet lokket forsiktig med snuten, tok ei brødskive uten å berøre de andre og trakk seg så tilbake så lokket fikk falle på plass. "NAM - NAM, det var godt, det!"

Også hjemme er hun på bordet og forsyner seg med mat hvis vi snur ryggen til. Hun kan godt ligge på soverommet, men hører hun at jeg romsterer i kjøkkenskapene, kan du være sikker på at hun undersøker kjøkkenet etter at jeg har gått derfra. "Kanskje har matmor glemt noe mat på kjøkkenbenken?"

Hun er en ordentlig stor luring.

En stor trøst er det at Emmi's søsken også er noen store mattyver. Det er nå godt med mat, da!

Tove

NYE REGLER FOR INNFØRSEL AV HUND OG KATT TIL NORGE

Nye regler for innførsel/tilbakeførsel av hund og katt fra EU/EFTA-land.

Norge har vært rabiesfritt i over hundre år, blant annet takket være en meget streng grensekontroll med karantene for hunder og katter som innføres til Norge.

Nye metoder gjør at rabiesvaksinasjon med påfølgende kontroll kan erstatte karantene ved innførsel av hund og katt fra EU/EFTA-land. De nye reglene, som gir en god beskyttelse mot den type av rabies som forekommer i Vest-Europa, gjelder fra **1. mai 1994**.

Rabies er dødelig for deg og ditt dyr.

Rabies er en smittsom sjukdom som angriper sentralnervesystemet og som i praktisk talt alle tilfeller fører til døden. Sjukdommen smitter fra dyr til menneske. Derfor er det i alles interesse å følge reglene fullt ut for å holde rabies utenfor Norges grenser. I tillegg bør du alltid være forsiktig med å ha kontakt med ukjente dyr ved utenlandsreiser.

Nye regler for innførsel/tilbakeførsel av hund og katt til Norge fra EU/EFTA-området fra 1. mai 1994.

Det kreves:

- Innførseltillatelse fra Statens karantenestasjon for dyr
- Godkjent ID-merking
- Rabiesvaksinasjon med godkjent vaksine, pluss test etter 120 dager (30 dager ved revaksinasjon). For hund kreves også vaksinasjon mot valpesjuke og leptospirose
- Veterinærattest
- Attest på gjennomført parasittbehandling mot bendelorm hos hund og katt

De nye reglene gjelder bare ved innførsel/tilbakeførsel fra EU/EFTA-land, dvs. Danmark, Finland, Tyskland, Nederland, Liechtenstein, Italia, Frankrike, Østerrike, Sveits, Spania, Portugal, Belgia, Luxembourg og Hellas og for overføring av hund fra Svalbard.

Ved innførsel fra Storbritannia, Irland og Island gjelder de samme regler, Bortsett fra kravet om rabiesvaksinasjon.

OBS! Ved reise mellom Sverige og Norge oppheves kravet om 6-ukers attest fra 1. mai 1994, slik at ingen betingelser blir stilt ved slik grensepassering.

Ved innførsel fra andre land enn de som er nevnt over, gjelder fortsatt krav om karantenering, med visse unntak. Søknad sendes Statens karantenestasjon for dyr.

SLIK GÅR DU FRAM

1 **Søk om tillatelse til innførsel/tilbakeførsel for hund eller katt**
Søknaden sendes Statens karantenestasjon for dyr. Søknadsskjema fås ved henvendelse til veterinær. Du får vanligvis svar innen to uker.

2 **ID-merk dyret ditt**
Hunden eller katten skal ha en godkjent identitetsmerking utført av veterinær. For tiden er bare øretatovering godkjent. For eventuell bruk av mikrochips, vil det bli gitt særskilte retningslinjer.

3 **Vaksiner dyret ditt**
Rabiesvaksinasjon utføres av veterinær. 120 dager etter vaksinasjon tar veterinæren en blodprøve av dyret og innen en måned får du svar på om dyret har utviklet beskyttelse mot rabies. Er dyret vaksinert årlig, kan prøven tas etter 30 dager.

Du må også vaksinere hunden din mot leptospirose og valpesjuke. Videre skal det fylles ut en veterinærattest ikke mer enn 10 dager før innførsel. Er du i utlandet, skal en offentlig veterinær fylle ut attesten og kontrollere dyrets vaksinasjonsattester. I Norge gjøres dette av veterinær autorisert av Landbruksdepartementet.

Innen 10 dager før tilbakereisen til Norge skal dyret ditt parasittbehandles. For reiser mellom Norge, Finland og Danmark kreves ikke parasittbehandling.

4 **Kontroller innførselstillatelsen**
Før du reiser tilbake til Norge, må du kontrollere at alle vilkår i tillatelsen er oppfylt. De nye reglene stiller store krav til at du forbereder reisen nøye og i god tid. Glem heller ikke å kontrollere hvilke krav det landet stiller som du skal reise til - før du reiser.

Saksel fra boka "Hundespråk" av Renée Sjøberg. Del 2.

HUNDESPRÅKET

HALEN OG PELSEN

Når vi nå skal gå igjennom de forskjellige språkområdene hver for seg, må vi understreke at ingen av dem kan betraktes isolert fra helheten - hunden formidler følelser og uttrykk for vilje med *hele* kroppen. Og det er altså dette samlede uttrykket vi om mulig skal forsøke å se og forstå. Men ettersom vi "sitter på skolebenken" for å lære oss hundespråket, blir det lettest om vi til å begynne med ser på de forskjellige signalområdene hver for seg.

Informasjon på avstand.

Den kroppsdelen vi lettest ser forandringer på, er hundens hale. "Hunden er glad - den logrer", hører til de absolutte sannhetene som vi bærer med oss helt fra barneårene. Og stort sett gjelder denne sannheten, selv om logring kan forekomme også ved andre anledninger, f.eks. når en hund vokter eller er opphisset.

Halen kan sies å være hundens "barometer", som avspeiler humør og sinnsstemninger. Men den har mange flere funksjoner enn som så. Rent praktisk tjener den som balanseorgan når hunden f.eks. skal over en smal klopp eller liknende. Men fremfor alt er halen en uhyre viktig sosial informasjonskilde hunder imellom, ja, kanskje den viktigste når hunden befinner seg på lang avstand fra hverandre.

Halen høyt eller lavt?

Halen gir en hund mulighet til å "lese av" en møtende artsfrende i god tid før en eventuell konfrontasjon. Holder den andre hunden halen høyt, er det kanskje tale om et individ av høy rang, som krever en spesiell måte å bli møtt på. Holder den andre hunden halen lavt eller mellom bena, tyder det på at den er redd eller usikker, og da blir den naturligvis møtt på en annen måte.

Når så kontakten på avstand går over til at hundene møtes, skifter hundenes haleføring under møtets gang, helt avhengig av hendelsesforløpet og samspillet mellom individene. I alminnelighet kan man si at en normalt selvsikker og kontaktvillig hund bærer halen temmelig høyt, men logrer. Øker hundens dominans over den andre hunden, eller oppstår det spenning, rettes halen stivt rett oppover. Blir hunden redd eller usikker, senkes halen og trekkes iblant helt inn under magen ("Halen mellom bena")

Menneskets påvirkning

I årtusener har mennesket gjennom avl påvirket hundens fysiske utforming. Dette har i visse tilfeller ført til spesielle forhold når det gjelder halesignaler. Visse raser, f.eks. engelsk blodhund, holder halen rett opp når den møter andre, selv om spenningssituasjonen er bare middels. Hunder med kort kryss (krysset er det lett skrånende partiet mellom rygglinje og haleansats) bærer ofte halen høyere enn kroppens øvrige signaler gir uttrykk for - golden retriever er et godt eksempel.

Individer fra raser med hårdt sammenrullet hale kan få problemer ved møte med andre hunder. Halen senkes nemlig normalt ikke, men bæres opprullet over rygglinjen, selv om hunden på ingen måte gjør krav på å være høyere i rang enn motparten. Eksemplel på dette er visse spisshundraser, bl.a. endel chow-chows.

Til slutt bør det i denne forbindelse nevnes hva resultatet av hårdt kuperte haler blir: fra hundespråkssynspunkt kan det oppstå problemer på avstand, og de løses først når hundene kommer nærmere hverandre og lettere kan se andre signaler. I kapitlet om språkvanskeligheter tar vi opp disse problemene nærmere, og forteller også om hvorledes hundene på forskjellige måter kan kompensere for dem.

"Å reise bust" - en individuell reaksjon

Kroppsmessig begynte vi "bakfra med hundens hale. Fortsetter vi fremover langs ryggraden, kommer vi til manken, dvs. forreste del av ryggen. Den pelsen som sitter her vil hunden reise ved en intens følelsesopplevelse eller aggresjon - hunden "reiser bust". Er følelsen meget sterk, reises pelsen langs hele ryggen, og i dette tilfelle pleier det å være en god del redsel med i bildet.

Vi mennesker har jo forskjellige "terskler" for følelsesopplevelser. Endel av oss reagerer fort, andre langsommere. For hunder er det på akkurat på samme måten, og det kommer klart til uttrykk på de forskjellige språkområdene. Enkelte hunder behøver bare en ubetydelig påvirkning før de reiser bust, mens andre viser samme signal på et betydelig senere stadium, f.eks. ved en rangkonflikt.

HODET

Det neste klart avgrensede språkområdet vi skal ta for oss, er hodet. Når det gjelder hale og pels, er uttrykkene lette å beskrive og lette å se, men når det gjelder hodet, blir det vanskeliger. I mange tilfeller er forandringene så små, sett med våre øyne, at vi må få direkte beskjed om hva vi skal se etter.

Hodets mest markerte signalområde er ørene, som alt etter sinnsstemning kan variere fra fremoverrettede til bakover-strøkne ører. Folder og rynker i pannen kan av samme årsaker være enten fremtre-

dende, helt utslettet, eller noe miudt imellom. Munnvikene gir uttrykk for forskjellige følelser ved å være korte (trussel eller dominans) eller lange (underkastelse). Andre deler av hodet forsterker i sin tur den følelsen hunden går inn for å vise: øynene stirrer stivt eller er bortvendte, snuten holdes bøyet nedover eller løftes oppover, enten glatt eller rynket, tennene er enten usynlige eller vises blottet.

Vanskelig å oppfatte bakfra

Dessverre er det ofte slik at vi har praktiske vanskeligheter med å oppfatte våre hunders hodesignaler, iallfall en god del av dem. På en tur befinner vi oss som regel bak hunden, og øynene våre har et helt annet høydenivå enn hundens hode. Men det er viktig at vi skaffer oss muligheter til å kunne "lese av" vår hund når den er i ferd med å møte en annen.

Mange tolker en "kollisjon" mellom to hunder som en plutselig overgang fra vennlighet til sinne, men dette er nesten aldri tilfellet. Alle reaksjoner som oppstår, skal ses som følger av en samtale hundene først har hatt - men en samtale som vi av praktiske grunner altså ikke har kunnet følge med i.

Hodesignaler under et møte

La oss tenke oss at vi stiller oss foran vår hund og ser på hvordan hodet hans ser ut når han møter en annen hund. Er han normalt selvsikker, har han ørene rettet fremover, munnvikene er korte, og blikket stirrer stivt på den møtende hunden. Ønsker han å vise dominans, rynker han pannen, og snuten holder han rettet nedover.

Hvis det viser seg at den andre hunden er mer dominant enn han selv, forandres signalene. Ørene legges bakover, munnvikene blir lange ved å trekkes bakover, og pannen glatter seg ut. Forandringene kan forsterkes ved at blikket glir unna og snuten løftes noe oppover.

Slike språklige forandringer forutsetter at hunden behersker sitt språk, dvs. har fått den treningen vi tidligere har snakket om. Dessverre fins det hunder som man kunne kalle "lovbrytere"; dels kan deres oppdragelse være mangelfull, dels kan årsaken være dårlige erfaringer eller arv. Hva grunnen enn kan være, blir resultatet ofte isteden bestående trusselsignaler og iblant slagsmål.

Dobbeltfunksjoner

De hodesignaler med forskjellig betydning som vi har beskrevet, kan altså være vanskelige å se for oss. Men språksikre hunder oppfatter dem like lett som vi konstaterer et smil, en rynket panne eller en forandring i stemmen hos våre artsfrender.

Ett trekk i kroppsspråket er likt mellom hund og menneske: vi bruker flere av de organene som hodet er utrustet ed "dobbelt". Vi bruker munnen til å spise med, men vi kan også signalisere vennlighet eller sinne med leppenes bevegelser - og det samme gjør hundene. Og et menneskes bortvendte blikk er en markering - akkurat som hos hundene. (Derimot er det få av oss som i likhet med hundene kan signalisere med ørene!) Disse dobbeltfunksjonene kan vi faktisk utnytte for å rette på visse dominansproblemer. I neste kapittel skal vi gi et eksempel på hvordan det kan gjøres.

KROPPSHOLDNINGER

Hvordan tror du, kjære leser, at du ser ut når du er sint? Nei, man tenker kanskje ikke så mye på utseendet i slike situasjoner. Men passer man på å studere en eller annen som befinner seg i såkalt "affekt", får man et bilde av hvordan det menneskelige kroppsspråket fungerer.

Til og med på dette punktet er vi påfallende lik hundene. Her skal vi beskrive hvordan dominante, respektive underdanige, hunder "snakker" med hele kroppen, så kan du siden sammenlikne med hvordan mennesker i tilsvarende situasjoner ser ut. Dette språkområdet har vi kalt "kroppssholdninger" av den enkle grunn at det dreier seg om hvordan hunden fører kroppen sin (lener seg fremover eller trekker seg bakover) i forskjellige situasjoner, av og til bare for å vise seg, andre ganger for ramme alvor.

Stor og sterk . . .

En ranghøy og selvsikker hund står støtt og har forholdvis stor bredde mellom forbena for å sikre balansen. Hele hunden gir inntrykk av å være noe "fremtung", med kroppsvekten hvilende på fremparten, og musklene er spent alt etter omstendighetene. Hvis et hundemøte utvikler seg til en rangdemonstrasjon, forsterkes inntrykket av fremtunghet ved at musklene i fremparten spennes enda mer, slik at den møtende hunden får inntrykk av imponerende styrke. Går demonstrasjonen over i direkte trussel, går den innledende fremoverbøyningen over til å bli reell, og den forsterkes med andre signaler, som kanskje senket hode, strittende ryggpels, osv.

. . . eller liten og underdanig

Hvordan kan så den møtende hunden se ut? Dreier det seg om et ranglavt individ som ikke vil konkurrere, blir hans signaler de helt motsatte: han forsøker å gjøre seg så liten og ufarlig som mulig. Bakparten senkes, og hele hunden gir inntrykk av at den halvt sitter med krum rygg. Tendensen til å ville trekke kroppen bakover er tydelig, og blir også gjennomført etter hvert som den andre hundens dominans øker.

Hvis den ranglave hunden er meget usikker eller meget ung, kan det ende med at han legger seg ned på

siden og vender blikket bort, og dermed også hodet. En ung og vilter valp vil kanskje forsøke å løse opp hele situasjonen ved å invitere til lek - han går ned på albuene og gjør seg liten på denne måten. Dreier det seg om en meget liten valp, viser han kanskje maven og tisser en liten "valpe-skvett".

Som grunnprinsipp gjelder altså at en hundekropp som viser avstandsøkende signaler, er stor, høyreist og muskelspent. Avstandsminskende signaler skaper derimot inntrykk av en sammenkrøpet hund, som dessuten ofte helt tydelig vrir kroppen.

Er det noen som kjenner seg igjen?
På miljøtreninga lærer vi hundene å hilse pent - såkalt "hilsetrening".
Eller er hunden din redd for/skeptisk til fremmede?
Denne treninga hjelper også for dette problemet.

Sakset fra Svensk Hundsport nr. 3-94. Utdrag. Av veterinær Berit Wallin.

GLYKOL - søtt, godt og giftig

Hva er glykol?

Glykol, eller etylenglykol som er det korrekte navnet, brukes som frostvæske og kjølemiddel i biler. Det er en tykk, seigtflytende væske med søt smak. Den søte smaken gjør at både hunder og katter gjerne slikker i seg glykol. Væsken er fargeløs, men som handelsvare farges den vanligvis. Glykol er meget giftig! Mengde tilsvarende et fingerbøll er dødelig for en katt. Et halvt drikkeglass er dødelig dose for en dachs eller en cocker spaniel.

De første symptomene kommer innen en time. Først inntreffer en behagelig rus som går over i sløvhet, ørske, kramper og bevisstløshet. Stoffskiftet forstyrres og innen et døgn oppstår det nyresvikt og hjerteforstyrrelser. Ved nedbrytningen av glykol dannes det oksalsyre som skilles ut som krystaller i nyrene. Dette kan gjøre nyrene ekstremt tette slik at de synes tydligere enn normalt på røntgenbilder. Krystaller kan påvises i en urinprøve. Den nedsatte nyrefunksjonen fører til livstruende urinforgiftning.

Forgiftning

Man kan sjelden avgjøre hvor mye glykol en hund har drukket. Derfor må alle misstenkelige tilfeller behandles som om de har fått i seg en dødelig dose. Om hunden nettopp har svelget væsken, fremkaller man brekkninger og skyller magen. Deretter fyller man tarmen med aktivt kull eller noe liknende som kan binde glykolen. For å forhindre at nyrene blir varig skadet av krystaller får hunden store mengder alkohol i form av drypp. Hunden får så "høy promille" i blodet at den ligger bevisstløs på intensiv avdeling i flere dager - rett og slett "skitfull". Under behandlingen kontrolleres blodverdien og nyrefunksjonen med jevne mellomrom.

Med rett behandling kan en hund overleve dobbel dødelig dose. Best resultat får man om behandlingen settes igang fort. Som når eieren forstår at det dreier seg om glykolforgiftning. I mindre sikre tilfeller kan man miste verdifull tid innen diagnosen blir stilt. Symptomene er nemlig de samme som for mange andre typer av akutt nyresvikt.

Utdrag fra "Våre spaniels", nr. 1-94.

NOEN MÅL Å TRENE MOT I 1994?

Appellmerkeprøve (bronsemerke)

Dette er en enkel lydighetsprøve som ligner svært på lydighetsprøve klasse I. Også uregistrerte hunder kan delta.

Øvelsene er:

Visning av tenner, lineføring, fri ved foten, dekk fra holdt eller dekk under marsj, innkalling, stå under marsj, enkelt dekk 2 min., helhetsinntrykk.

I hver øvelse kan hunden få 5-10 poeng. 0 er underkjent øvelse. Hund som får godkjent (minst 5) i alle øvelser blir tildelt appellmerket i grad I (bronse). Dette er som regel den avsluttende prøven på dressurkurs.

Lydighetsprøver

Prøven har 4 klasser, I, II, III og elite. Klasse I er den laveste klassen. Regelverket og øvelsene i klasse I er nesten identiske som for appellmerkeprøven bortsett fra at her er fellesdekk og i tillegg er det hopp over hinder. Hunden må være minst 9 mndr. gammel før du kan starte. Uregistrerte hunder kan delta, men løpske tisper har ikke adgang. Hund som får godkjent (minst 5) i alle øvelser tildeles appellmerke grad II (sølvmerket).

I tillegg får hundene 1, 2, 3 eller 0 premie avhengig av total poengsum. 160 poeng eller mere = 1. premie og hunden kan, hvis fører ønsker, rykke opp i klasse II. En null betyr ingen ting for premiegraden hvis poengsummen ellers er høy nok! Hund som får tre 1. premier i eliteklasse + minst 2. premie på utstilling blir lydighetschampion.

Agility

Kort forklart er agility en hinderløype der vinneren er den som har kommet seg raskest rundt banen uten å få for mange feilpoeng. Kan sammenlignes med sprangkonkurranse for hester. Hundens skulderhøyde avgjør hvilken klasse du skal starte i (over og under 40 cm) og det er tre vanskelighetsgrader. Det er nå mulig å oppnå tittelen agilitychampion.

Kåringsprøve

Dette er enkel brukshundprøve. Øvelsene er:

Lineføring, fri ved foten, innkalling, fellesdekk 3 min., apportering, dekk fra holdt, hopp over hinder og spor 200 meter.

Hunden får i hver øvelse karakter fra 5 til 10 eller underkjent (0). For å bestå kåringsprøven må hunden ha godkjent (minst 5) i alle øvelser.

Brukshundprøver

Hunden må ha fylt 12 mndr. første prøvedagen. Tisper med løpetid kan få starte hvis hundefører har avtale med arrangør. Deltaker må årlig løse startkort (kr. 100,-) og ha med seg startbok (Hundejournalen). I tillegg kommer vanlig påmeldingsavgift.

Hunden kan meldes på i følgende tre grupper:

Rapport, rundering og spor. Innen hver gruppe konkurreres det i klassene D, C, B og A der D er laveste klasse.

For å rykke fra D til C må ekvipasjen få minst 224 poeng og minst 35 i spesialøvelsen. Opprykk fra D til C medfører at hunden skal rykke opp til C i alle grupper. Hund som får tre certifikater i høyeste gruppe blir brukshundchampion hvis hunden i tillegg har minst 2. AK på utstilling.

Lydighetsøvelsene i klasse D er:

Lineføring, gå foran, fri ved foten, dekk under marsj, innkalling, apportering, hopp over hinder og dekk.

Spesialøvelser i klasse D er:

Rapport - Budføring (løpe 50 m frem til hjelpefører) + rapport (løpe 500 m til hjelpefører)-
Rundering - Budføring (som over) + rundering (100 × 75 m der to figuranter er gjemt.
Spor - Budføring (som over) + spor (300 m langt, to vinkler, 3 gjenstander, 20 minutter gammelt)

Hundene kan få karakter 5-10 i hver øvelse. Den som ikke får minst 5 poeng, får ikke godkjent øvelsen.

Viltsporprøve

Alle hunder må være ID-merket før start. Sporet er lagt med 0,3 liter blod (vanlig storfeblod), det er ca. 600 m langt, har fire vinkler, to 10 meter lange avhopp og ett sårleie (konsentrasjon av blod). I enden ligger en skank (fot) av et hjortevilt. Sporet skal legges dagen før prøven og er 12-24 timer gammelt. Hunden skal føres i minst 5 meter lang line. Hunden kan få 1., 2., 3. eller 0 premie. 2. premie eller høyere medfører at hunden kan delta på fersksporprøve for å bli godkjent som ettersøkshund.

Enkelte hunder, slik som retrievere, spaniels og dachser, kan bli viltsporchampion hvis de har 3 × 1. premie på viltspoprøve + minst 2 × 2. AK på utstilling.

Det arrangeres også godkjenningsprøver etter de samme reglene, men disse

prøvene er ikke terminfestet og resultatene registreres ikke hos NKK med mindre hunden blir godkjent ettersøkshund.

Fersksporprøve er jegerens prøve for å få godkjent ettersøkshund for bruk på praktisk ettersøk. Hunden skal følge "ekte" spor av et hjortevilt i minst en halv time.

- - -

NB! Blandingshunder kan bli godkjente ettersøkshunder.

red.

Følgende materiell selges gjennom klubben:

Overtrekksdress m/klubbmrk. på rygg		
vindtett m/frottefór		
burg/grønn/marine, str. S, M, L, XL	*kr.*	*700,-*
Collegegenser m/klubbmrk. foran,		
mørk rød, str. M, L, XL	*kr.*	*150,-*
Klubbmerker, stoff	*kr.*	*25,-*
Klubbmerker, klister	*kr.*	*10,-*

Husk båndtvangen!

Stig

POSITIVE fritidstiltak fortjener støtte...

Vi gjør det med glede....

SELBU
SPAREBANK